

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3084/2020. (III. 18.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Szegedi Törvényszék 5.Bpkf.710/2019/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Fahidi Gergely ügyvéd) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CL. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján kezdeményezte az Alkotmánybíróság eljárását.
- [2] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy a következőképpen foglalható össze: a fogvatartott indítványozó védője útján alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatt 2017. június 26. napján kártalanítási kérelmet nyújtott be a Szegedi Fegyház és Börtönhöz, 2017. január 1-től 2018. szeptember 26-ig tartó időszak tekintetében, hivatkozva a túlzásúfoltásra és az illemhely nem megfelelő elszeparálására.
- [3] Az első fokon eljáró Szegedi Törvényszék Büntetés-végrehajtási Csoportja a kérelmet elutasította. Az indoklásban kitért arra, hogy az elítélt 2018. február 28. napján a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény (a továbbiakban: Bv. tv.) 144/B. § szerinti panaszt is benyújtott, amelyet az eljáró Szegedi Fegyház és Börtön megalapozatlannak talált.
- [4] Az elsőfokú bíróság megállapította azt is, hogy kártalanítási igény vonatkozásában figyelembe vehető időszakban a kérelmező, a Szegedi Fegyház és Börtön III. Objektum Krónikus Utókezelő Részlegén volt elhelyezve, tehát nem zárkában vagy lakóhelyiségben, hanem kórteremben, amelyre eltérő szabályok vonatkoznak, amelyek alapján a bíróság megállapította, hogy az ilyen fogvatartotti elhelyezés nem alapozta meg a Bv. tv. 10/A. § (1) bekezdése szerinti kártalanítást.
- [5] 1.2. Az indítványozó és védője fellebbezést nyújtottak be az elsőfokú döntéssel szemben, amelyben kifejtették, hogy az elsőfokú bíróság tévedett a végzés meghozatala során, ugyanis az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülményeket a krónikus utókezelő részlegen töltött napok is megalapozzák. Az eljáró Szegedi Törvényszék 5.Bpkf.710/2019/2. számú végzésében a fellebbezést alaptalannak találta, és az elsőfokú bíróság döntését helyben hagyta. Hangsúlyozta, hogy a szabadságvesztés, az elzárás, az előzetes letartóztatás és a rendbíróság helybe lépő elzárás végrehajtásának részletes szabályairól szóló 16/2014. (XII. 19.) IM rendeletben foglaltak nem alapozzák meg a Bv. tv. 10/A. § szerinti kártalanítási kérelmet, ugyanis az zárkákra és lakóhelyiségek kialakítása tekintetében szabályozza az egy fogvatartottra eső légteret és életteret, azonban kórterem vonatkozásában nem.
- [6] 2. Az indítványozó ezt követően alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, amelyben a Szegedi Törvényszék mint másodfokú bíróság 5.Bpkf.710/2019/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, mert véleménye szerint az sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését, E) cikk (1) bekezdését, I. cikkét, II. cikkét és a III. cikk (1) bekezdését.
- [7] Alkotmányjogi panaszában az indítványozó kifejtette, hogy a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény és ehhez kapcsolódóan más törvények módosításáról szóló 2016. évi CX. törvény által bevezetett ideiglenes rendelkezések értelmezése során az eljáró bíróságok figyelmen kívül hagyták a törvény és a jogalkotó célját, ezáltal nincs összhang az Alaptörvény és a támadott végzések között. Az indítványozó szerint ezen rendelkezéseknek az Alaptörvény III. cikk (1) bekezdésében, valamint az Emberi Jogok Európai Egyezményének 3. cikkében foglalt kínzás és embertelen bánásmód megsértését kellene kompenzálnia, a bíróságok téves jogértelmezése folytán viszont nem jut érvényre

a jogalkotó akarata, a Bv. tv. preambulumban foglalt utólagos alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatti kártalanítás intézménye.

- [8] Az indítványozó kifogásolta, hogy utólagosan kialakult és a jogértelmezéssel szembemenő joggyakorlat miatt sok kártalanítási kérelmet elutasítanak, amely gátolja az Alaptörvényben megfogalmazott jog érvényre jutását, valamint veszélyezteti a jogbiztonságot.
- [9] Az indítványozó álláspontja szerint a rabkórházi elhelyezés is fogvatartásnak minősül, és az ilyen esetben történő alapvető jogokat sértő elhelyezés esetén jár a kártalanítás, ugyanúgy, mintha az elítélt zárkában töltötte volna büntetését. Hozzáteszi, hogy ilyen esetben az egészségügyi szolgáltatást nyújtó egyes intézmények szakmai minimumfeltételeiről szóló 21/1998. (VI. 3.) NM rendeletet kellett volna alkalmazni, amely az általánosnál még szigorúbb törvényi feltételeket támaszt az ilyen jellegű elhelyezéssel kapcsolatosan.
- [10] 3. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie.
- [11] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó alkotmányjogi panaszát határidőben nyújtotta be.
- [12] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdésében előírt feltételeinek – az alábbiak szerint – csak részben felel meg. Az indítvány az Alkotmánybíróság hatáskörére és az indítványozó jogosultságára vonatkozó hivatkozást tartalmaz, megjelöli az Alaptörvény megsértett rendelkezését, illetve a sérelmezett bírói döntést és kifejezetten kéri a megsemmisítését. Ugyanakkor a főtítkári hiánypótlásra kiegészített alkotmányjogi panasz sem tartalmaz releváns alkotmányjogi indokolást arra nézve, hogy a megjelölt alapjogokat miért és mennyiben sértik meg a támadott végzések, az csak a bírói jogértelmezést bírálja, így nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontjában fogalt követelménynek.
- [13] 4. Mindezekre figyelemmel az Alkotmánybíróság az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *h*) pontja alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (2) és (3) bekezdésére is, az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2020. március 3.

Dr. Varga Zs. András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1324/2019.

